

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: समय- २०१८/प्र. क्र. २३/१/१८ (र. व का.)
मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : ३१ डिसेंबर, २०२०

- वाचा :** १) महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम, १९८१,
२) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : समय १०८८ / १९ / अठरा (र. व का.)
दिनांक ३१ ऑगस्ट, १९८८,
३) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : समय १०९२ / प्र. क्र. ५३ / अठरा (र. व का.)
दिनांक ३१ ऑक्टोबर, १९९२,
४) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण २०१४ / प्र. क्र. ८० / १८ (र. व का.)
दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१४,
५) सामान्य प्रशासन विभाग, परिपत्रक क्रमांक : संकीर्ण २०१४ / प्र. क्र. ८० / १८,
दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०१६,
६) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : समय-२०१६ / प्र. क्र. ६२ / १८ (र.व का.),
दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०२०.

प्रस्तावना :

कार्यालयीन उपस्थितीबाबतच्या संदर्भ क्रमांक-३ येथील दिनांक ३१ ऑक्टोबर, १९९२ च्या परिपत्रकातील परिच्छेद १ (६) मध्ये, एखादा कर्मचारी जर एकाच महिन्यात तीन वेळा कार्यालयात उशीरा उपस्थित राहिला, तर त्याची एक दिवसाची नैमित्तिक रजा वजा करण्याबाबत तरतूद करण्यात आलेली आहे. तसेच मंत्रालयीन विभागांसाठी कामकाजाची वेळ लवचिक करण्याबाबतच्या संदर्भ क्रमांक-४ येथील दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१४ च्या शासन निर्णयासंदर्भात उपस्थित प्रश्न / शंकांच्या अनुषंगाने निर्गमित करण्यात आलेल्या संदर्भ क्रमांक-५ येथील दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०१६ च्या परिपत्रकामधील तक्त्यातील अनुक्रमांक ३ व ४ येथे सकाळी १०.४५ नंतर दुपारी १.०० वाजेपर्यंत उपस्थिती नोंदविल्यास / सकाळी उशीरा येणारा अधिकारी / कर्मचारी सायंकाळी वेळ भरून देत नसल्यास संबंधित अधिकारी / कर्मचाऱ्याची अर्ध्या दिवसाची नैमित्तिक रजा वजा करण्याची तरतूद करण्यात आलेली आहे.

२. तथापि यासंदर्भात खाली नमूद करण्यात आलेल्या मुद्द्यांबाबत अद्याप स्पष्टता नसल्याने अनेक विभागांकडून याबाबत विचारणा होत असून सदर बाबी स्पष्ट करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याचे एकत्रित विवरण खालीलप्रमाणे आहे.

- एकाच महिन्यात तीनपेक्षा अधिक वेळा उशीरा उपस्थित राहणाऱ्या अधिकारी / कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत करावयाची कार्यवाही,

- तिसऱ्या उशीरा उपस्थितीसाठी जर एक नैमित्तिक रजा वजा केली तर त्यापुढील प्रत्येक उशीरा उपस्थितीसाठी एक नैमित्तिक रजा वजा करावी की तीनच्या पटीमध्ये म्हणजेच सहाव्या, नवव्या इ. उशीरा उपस्थितीसाठी प्रत्येकी एक नैमित्तिक रजा वजा करावी,
 - नैमित्तिक रजा संपल्यानंतरच्या उशीरा उपस्थितीसाठी कोणत्या प्रकारची कार्यवाही करावी.
३. सबब वरील मुद्दे अधिक स्पष्ट करण्यासाठी खालील सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत.

शासन निर्णय :

दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१४ च्या शासन निर्णयान्वये, मंत्रालयीन विभागातील अधिकारी / कर्मचारी यांना सकाळी ६० मिनिटे (सकाळी १०.४५ वाजेपर्यंत) काही अटींच्या अधीन राहून वेळेच्या लवचिकतेची सवलत देण्यात आलेली आहे. तसेच दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०१६ च्या शासन परिपत्रकान्वये, यासंदर्भातील स्पष्टीकरणात्मक आदेश निर्गमित करण्यात आलेले आहेत. या परिपत्रकाच्या तक्त्यामधील अनुक्रमांक-३ व ४ येथील अर्ध्या दिवसाची नैमित्तिक रजा वजा करण्याची तरतूद याद्वारे रद्द करण्यात येत असून या प्रकरणी खालील सुधारित तरतूदी करण्यात येत आहेत.

- अ) सकाळी १०.४५ ते दुपारी १२.१५ हा उशीरा उपस्थितीचा कालावधी समजण्यात यावा.
- आ) एका महिन्यामध्ये दोन वेळा सकाळी ११.१५ वाजेपर्यंत संबंधित अधिकारी / कर्मचारी यांचा झालेला उशीर क्षमापित करण्यात येईल व त्यांना सायंकाळी कार्यालयीन वेळेनंतर कार्यालय सोडता येईल. तथापि त्यापुढील तिसऱ्या उशीरासाठी त्यांची एक नैमित्तिक रजा वजा करण्यात यावी.
- इ) संबंधित अधिकारी / कर्मचारी यांच्या एकाच महिन्यातील त्यापुढील प्रत्येक तिसऱ्या उशीरा उपस्थितीसाठी (म्हणजे सहाव्या, नवव्या इ.) प्रत्येकी एक नैमित्तिक रजा वजा करण्यात यावी. जर संबंधित अधिकारी / कर्मचारी यांचे खाती नैमित्तिक रजा शिल्लक नसेल तर त्यांचे मागणीनुसार एकाच महिन्यातील प्रत्येक तिसऱ्या उशीरासाठी प्रत्येकी एक याप्रमाणे अर्जित रजा वजा करण्यात यावी. अर्जित रजा शिल्लक नसल्यास असाधारण रजा (विनावेतन) मंजूर करण्यात यावी.
- ई) सदर सवलत एका महिन्यातील केवळ पहिल्या नऊ उशीरा उपस्थितीसाठी असेल, त्यापुढील प्रत्येक उशीरा उपस्थितीसाठी असाधारण (विनावेतन) रजा मंजूर करण्यात यावी.
- उ) दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०१६ च्या परिपत्रकामधील तक्त्यातील अ. क्र. ४ बाबत कार्यालयीन वेळेनंतर उशीरा थांबून वेळ भरून न देणाऱ्या अधिकारी / कर्मचाऱ्यांच्याबाबतसुद्धा वरील “अ” ते “ई” प्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.
- ऊ) परिवर्तित रजा ही केवळ वैद्यकीय कारणास्तव मंजूर करण्यात येत असल्याने कोणत्याही परिस्थितीत उशीरा उपस्थितीसाठी ही रजा मंजूर करण्यात येऊ नये.
- ए) मंत्रालयीन कर्मचाऱ्यांसाठी ६० मिनिटांची लवचिकता असल्याने सकाळी १०.४५ ते दुपारी १२.१५ या कालावधीत उपस्थित झालेल्या अधिकारी / कर्मचारी (सकाळी ११.१५ पर्यंत दोन वेळा उशीरा येण्याची सवलत वगळता) यांनी सायंकाळी कार्यालयीन वेळेनंतर एक तास उशीरा थांबणे अनिवार्य आहे.

ऐ) शिपाई संवर्गातील कर्मचाऱ्यांना दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१४ च्या शासन निर्णयातील लवचिकतेची सवलत लागू नसल्याने त्यांचे कार्यालयीन उशीरा उपस्थितीबाबत क्षेत्रिय कार्यालयांशी संबंधित शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक : समय-२०१८ / प्र. क्र. २३ / २ / १८ (र.व का.), दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२० मधील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

ओ) रेल्वे वाहतूक विस्कळीत झाल्यामुळे किंवा कर्मचाऱ्यांच्या नियंत्रणाबाहेरील आकस्मिक घटनेमुळे जे कर्मचारी उशीरा येतील, त्यांची उशीरा उपस्थिती न मांडता ती क्षमापित करण्यात यावी. तथापि असे करताना, संबंधित विभागांनी यासंदर्भात खातरजमा करावी.

२. प्रत्येक मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाने त्यांच्या विभागातील अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या कार्यालयीन उपस्थितीचा दरमहा आढावा घेऊन उक्त परिच्छेदांत नमूद निदेशानुसार कार्यवाही करावी. तसेच, विभागाशी संबंधित प्रत्येक सहामाहीचा अहवाल अनुक्रमे १० जुलै तसेच १० जानेवारी पर्यंत सोबतच्या विवरणपत्रात या विभागाकडे पाठवावा.

३. सदर शासन निर्णय हा निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येईल. ज्या विभागांकडून अधिकारी / कर्मचारी यांच्या उशीरा उपस्थितीबाबत अद्याप आदेश निर्गमित केले नसतील, त्यांना सदर शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार आदेश निर्गमित करता येतील. तथापि ज्या विभागांनी यापूर्वीच आदेश निर्गमित केलेले आहेत, त्यांना अशी प्रकरणे पुन्हा सुरु करता येणार नाहीत.

४. सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ५७ /१८/ सेवा-६, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०१८ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२०१२३११२३५०९०७०७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीकांत देशपांडे)
प्रधान सचिव (प्र.सु.र.व का.)

प्रत :

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव (५ प्रती),
२. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
५. मा.उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई

७. सर्व सन्माननीय विधानसभा, विधानपरिषद व संसद सदस्य,
८. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
९. मा. उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
१०. सर्व मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
११. मा. मुख्य सचिव यांचे उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
१२. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
१३. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई (५ प्रती),
१४. भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ. बॅरेक नं. १, योगक्षेम समोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉईंट, मुंबई ४०००२०.
१५. इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस(आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई-४०००२५.
१६. नॅशनलीस्ट काँग्रेस पार्टी, ठाकरसी हाऊस, जे. एन. हेरेडीया मार्ग, बेलार्ड इस्टेट, मुंबई ४०००३८.
१७. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०००२८.
१८. बहुजन समाज पार्टी, प्रदेश सचिव, महाराष्ट्र राज्य, बी.एस.जी. भवन, प्लॉट नं. ८३-अ, कलेक्टर कॉलनी, चेंबूर, मुंबई-४०००१४.
१९. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभवन, एस. व्ही. पटेल रोड, मुंबई ४००००४.
२०. भारतीय कम्युनिस्ट(मार्क्सवादी) पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई ४०००१३.
२१. महाराष्ट्र नवनिर्माण सेवा, राजगड, मातोश्री टॉवर, शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई ४०००२८,
२२. निवड नस्ती (का. १८), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

(शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक : समय १०१८ / प्र. क्र. २३ / १ / का. १८ (र. व का.), दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२० सोबतचे जोडपत्र)

विवरणपत्र

मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागाचे नाव :-

सहामाहीचा कालावधी :- (I) दिनांक १ जानेवारी, ते दिनांक ३० जून, (II) दिनांक १ जुलै, ते दिनांक ३१ डिसेंबर,

अ. क्र.	पदनाम (संवर्ग)	सकाळी १०.४५ नंतर कार्यालयात उपस्थित कर्मचाऱ्यांची एकूण संख्या	उशीरा उपस्थितीसाठी अर्जित / अर्धवेतनी / असाधारण रजा मंजूर केलेल्या कर्मचाऱ्यांची एकूण संख्या	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)

सहसचिव / उपसचिव (आस्थापना)
संबंधित मंत्रालयीन विभाग